

Михаил Шопов 12в клас, №12

Есе по „Свят и личност“ на тема:

„Ако видиш, че някой иска да се разпорежда не със самия себе си, а с други, знай, че той не е свободен: той е станал роб на желанието си да властва над хората.“ – Епиктет

Какво е свободният човек? Дали той е този, който се подчинява или пък този, който подчинява други?

Със сигурност свободния човек не е този, който се подчинява, защото той страда от това си подчинение. Той се е превърнал в роб на онзи, който го тиранира. Робът е смирен и нещастен човек. Той не може да се радва истински на живота. Не е нормално да изпитваш радост от това да си роб. Тоест да се радваш само на страдание, смирение или дори на тежък физически труд, а не на нормален живот, изпълнен със забавления и щастие.

Днес физическото робство почти не съществува. То е изместено от моралното робство. Днес много фирми, шефове, директори, началници злоупотребяват със труда или с личното достойнство на своите служители или подчинени. Такова може да бъде претоварване с работа; работа в извън работно време; сексуален тормоз; сексуална злоупотреба, злоупотреба с правата на служителите в дадена фирма и т.н. За жалост в България това са често срещани обстоятелства.

Но дали е свободен и тиранинът? Дали той е истински щастлив човек? Дали всъщност той е роб на своите първични инстинкти или на своите страхове да не бъде поробен? А тогава свободен човек ли е тиранинът?

Аз мисля, че той не е свободен човек. Тиранинът, всъщност живее подсъзнателно в страх да не бъде поробен и затова поробва други. Моралният тиранин пък живее в невъзможност да надделее над инстинктите си – тоест той не може да се научи да зачита другите хора, като равни на него. Тези принципи са превърнали в желание да властва тиранинът над други хора. Дори да не го осъзнава тиранинът не е свободен или истински щастлив човек.

Истински свободният човек е този, който не се подчинява, но и не властва над другите. Той е на „златната среда“, а това означава че той не е нито в едната крайност, нито в другата, а някъде по средата – тоест той е уравновесен.

В заключение ще кажа, че аз съм свободен човек и съм щастлив, защото не се подчинявам на никого, но и не тиранирам други хора. Това е правилния избор, за да бъде всеки истински щастлив и да изживее живота си както трябва.